

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ชั้นสูง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ โดยมีรายละเอียดของแต่ละประเด็น ดังนี้

1. การเรียนการสอนชุดวิชาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ชั้นสูง

ชุดวิชาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ชั้นสูงใน หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีลักษณะการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งมีวิธีการศึกษาและการประเมินผลดังนี้

1. **วิธีการศึกษาภาคทฤษฎี** นักศึกษาต้องศึกษาจากเอกสารการสอนชุดวิชาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ชั้นสูง ซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมด 15 หน่วย แบ่งออกเป็น 2 เล่ม คือ เล่มที่ 1 ประกอบด้วยหน่วยการสอนที่ 1 ถึง 7 และเล่มที่ 2 ประกอบด้วยหน่วยการสอนที่ 8 ถึง 15 นักศึกษาควรใช้เวลาศึกษาเอกสารการสอนวันละ 1-2 ชั่วโมง และควรศึกษา 1 หน่วยการสอน ให้จบภายใน 1 สัปดาห์ และก่อนที่นักศึกษาจะทำการศึกษาในเอกสารการสอน ขอให้นักศึกษาระเมินผลตนเองก่อนเรียนเพื่อประเมินว่านักศึกษามีความรู้ในเนื้อหาที่จะศึกษามากน้อยเพียงใด หลังจากศึกษาเอกสารการสอนโดยตลอดแล้วขอให้นักศึกษาระเมินผลตนเองหลังเรียนอีกครั้งหนึ่งเพื่อประเมินว่าสามารถเข้าใจเนื้อหาที่ศึกษามาแล้วได้หรือไม่ การประเมินผลตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนจะช่วยให้นักศึกษาทราบว่าได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากเดิมมากน้อยเพียงใด

2. **วิธีการศึกษาภาคปฏิบัติ** นักศึกษาต้องได้รับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 **ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง** เป็นการฝึกปฏิบัติที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติด้วยตนเองที่บ้านอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมเวลาประมาณ 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะได้รับแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง 1 เล่ม ซึ่งใช้ศึกษาควบคู่กับเอกสารการสอน หรืออาจใช้หนังสือด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่นๆ อ่านประกอบในการจัดทำกิจกรรมด้วยตนเอง นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามที่กำหนดในแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองทุกกิจกรรม และนำไปในวันเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามที่มหาวิทยาลัยเพื่อส่งให้กับอาจารย์ประจำกลุ่มด้วยตนเอง ทั้งนี้ กิจกรรมในแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนสอบในภาคปฏิบัติของชุดวิชาการ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ชั้นสูง และยังเป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามด้วย ฉะนั้นในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง นักศึกษาควรทำด้วยตนเองให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมด้วยความรอบคอบ และรวบรวม

จัดทำเป็นรูปเล่มรายงานเพื่อนำไปส่งด้วยตนเองในวันเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามที่มหาวิทยาลัย

2.2 ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนาม เป็นการจัดการฝึกปฏิบัติแทนการสอนเสริมในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือการสร้างสรรค์งาน นักศึกษาต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ตามกำหนด วัน เวลา และสถานที่ ซึ่งจะแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนาม

2. การประเมินผลในสาขาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูง

การประเมินผลในสาขาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูง มีคะแนนเต็มทั้งหมด 100 คะแนน แบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การประเมินผลภาคทฤษฎี เป็นการประเมินผลจากการสอบภาคทฤษฎี ณ สนามสอบ ที่จัดไว้ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ในตารางสอบ การประเมินผลภาคทฤษฎี มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน
2. การประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ เป็นการประเมินผลจากการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีคะแนนเต็ม 60 คะแนน โดยแบ่งเป็นการประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง 10 คะแนน และการประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนาม 50 คะแนน

ทั้งนี้นักศึกษาจะต้องสอบภาคทฤษฎีให้ผ่านร้อยละ 60 และสอบภาคปฏิบัติให้ผ่านร้อยละ 60 จึงจะถือว่านักศึกษาสอบผ่านในสาขาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูง

3. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยดังนี้

1. การออกแบบกิจกรรมเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม
2. การพัฒนากิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม
3. การออกแบบกรณีศึกษาสำหรับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม
4. การกำหนดเครื่องมือและสภาวะแวดล้อมของระบบในการพัฒนาระบบสารสนเทศตามกรณีศึกษา
5. การพัฒนากิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม โดยใช้เครื่องมือในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
6. การพัฒนาคู่มือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม
7. การอบรมวิทยากรในการใช้คู่มือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม
8. การพัฒนาแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหลังการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนาม
9. การประเมินคุณภาพคู่มือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม

10. การวัดความพึงพอใจของนักศึกษาและวิทยากรต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองและภาคสนาม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียน โปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของ พนภาค ผิวเกลี้ยง และมาเรียม นิลพันธุ์. (2557). มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนโปรแกรม 2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการเขียนโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพ 75/75 3) ทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนโปรแกรม 4) ประเมินและปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกทักษะการเขียนโปรแกรม โดยศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 34 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้ระยะเวลา 15 ชั่วโมง แผนการทดลองคือ One Group Pretest – Posttest Design ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้การเขียน โปรแกรมของนักเรียนก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้ชุดฝึกทักษะมีคะแนนสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึกทักษะ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าชุดฝึกทักษะทำให้นักเรียนพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนสรุปเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถเขียนโปรแกรมได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนมีความสามารถในการออกแบบเขียนโปรแกรมได้อยู่ในระดับดีมาก

การพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ วิชาปฏิบัติการประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 ของประสิทธิ์พร แทนพิทักษ์ และสมศักดิ์ อภิบาลศรี. (2559). ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของหนังสือชุดฝึกปฏิบัติการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ วิชาปฏิบัติการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 มีค่า E1/E2 เท่ากับ 82.11/82.98 อยู่ในระดับที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดฝึกปฏิบัติการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ วิชาปฏิบัติการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติ โปรแกรมภาษาซีบนระบบปฏิบัติการวินโดวส์ เรื่อง โครงสร้างข้อมูลและขั้นตอนวิธี ของ เชนจิรา หวังหลี่. (2560). ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกปฏิบัติ โปรแกรมภาษาซีบนระบบปฏิบัติการวินโดวส์ เรื่อง โครงสร้างข้อมูลและขั้นตอนวิธี ประกอบด้วยชุดฝึกปฏิบัติ จำนวน 7 ชุดคำสั่ง ซึ่งชุดฝึกปฏิบัติที่สร้างขึ้นอิงเนื้อหาในบทเรียนเป็นหลัก และสอดคล้องกับแนวความคิดของหน่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ ที่ได้พัฒนารูปแบบแนวการเรียนการสอนแบบใหม่ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการนำชุดฝึกไปใช้ในการเรียนการสอนเพิ่มเติมจากการสอนเนื้อหาใน

ทฤษฎี โดยเน้นการปฏิบัติ และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนทดลองเขียนโปรแกรมเอง เพื่อเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการฝึกปฏิบัติจริง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการใช้งานชุดฝึกปฏิบัติโปรแกรมภาษาซีบนระบบปฏิบัติการวินโดวส์เพิ่มขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนทุกคน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเรื่องที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่องผลของการใช้ชุดฝึกการทำวิทยานิพนธ์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการทำวิทยานิพนธ์ของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้งานชุดฝึกปฏิบัติ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้งานชุดฝึกปฏิบัติในด้านเนื้อหาและวิธีการสอนรูปแบบนี้ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการสร้างและทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม เรื่องไมโครคอนโทรลเลอร์และการประยุกต์ใช้งานหุ่นยนต์พื้นฐาน

ทิสนา แคมมณี (2550 : 3-4) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบระเบียบ มีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอนจึงต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

1. มีปรัชญาหรือทฤษฎีหรือหลักการหรือแนวคิดหรือความเชื่อ ที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้นๆ

2. มีการบรรยายหรืออธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอน

3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพิสูจน์ ทดลองถึงประสิทธิภาพของระบบนั้น ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนจึงหมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยมีการจัดกระบวนการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยทำให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) การพัฒนาด้านจิตพิสัย (affective domain) การพัฒนาด้านทักษะพิสัย (psychomotor domain) การพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ (process skills) หรือการบูรณาการ (integration) ทั้งนี้ รูปแบบดังกล่าวล้วนเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (psycho-motor domain) รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือ การแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยนี้ มีหลายรูปแบบ แต่ในงานวิจัยนี้ขอเสนอรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies, 1971: 50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น วัตถุประสงค์ของรูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก โดยมีกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบนี้เป็น 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไปกติก ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้ว ผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ผลการวิจัยประเมินการจัดการจัดการฝึกปฏิบัติวิชาชีพการจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ของ กล้า ทองขาว, พินสุดา สิริธรรังศรี และ วาสนา วิสฤตภา. (2556). มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพร้อมของนักศึกษา ประเมินผลการฝึกปฏิบัติ และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการจัดการฝึกปฏิบัติ โดยศึกษาจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ED703 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพการจัดการการศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1/2556 ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการการศึกษา พ.ศ. 2555 จำนวน 16 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพร้อมด้านความเข้าใจโครงสร้างและสาระการฝึกปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีการศึกษาและเข้าใจงานที่กำหนดให้ทำ เข้าใจองค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนามที่ต้องฝึก นักศึกษามีการจัดทำแผนการฝึกในสถานศึกษาและในสำนักงานทางการศึกษา มีการจัดเวลา มีการประสานงานการฝึกปฏิบัติกับแหล่งฝึกไว้ล่วงหน้า ได้ทำความเข้าใจองค์ประกอบของกระบวนการฝึกกับแหล่งฝึกอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาและสำนักงานทางการศึกษาที่เป็นแหล่งฝึกมีความเข้าใจเจตจำนงในการขอรับการฝึก ทั้งนักศึกษาและแหล่งฝึกมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ประสบการณ์การฝึกปฏิบัติ ช่วยให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร การศึกษาและสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ การบริหารกิจการนักศึกษา อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารนโยบาย และแผนกลยุทธ์ การบริหารงานวิจัยและบริการวิชาการ รวมทั้งการบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษา

ผลที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติ หลังการดำเนินการฝึกนักศึกษาได้รับแนวคิด หลักการ ประสบการณ์ และบทเรียนที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานและสามารถนำไปปรับปรุงงานในความรับผิดชอบของตนได้มาก

